

Kohustuslikud ja soovituslikud nõuded noorte nõustamiskeskustele

Nõuded pakutavate teenuste valikule

Kohustuslikud teenused:

- STLI/HIVi suhtes testimine, nõustamine ja ravi
- Rasestumisvastaste vahendite alane nõustamine
- Raseduse kindlakstegemine ja nõustamine, jälgimine (sh abordieelne ja -järgne nõustamine)
- Suguelundite läbivaatus ja nõustamine
- Seksuaaltervisealane nõustamine (kehaline areng, seksuaalsus)
- Seksuaalvägivalla puhune nõustamine
- Telefoninõustamine
- Seksuaalhariduslikud loengud

Soovituslikud teenused:

- Rasedusaegne tervisekontroll
- Seksuaalhariduslikud loengud keskuses koha peal
- Psühholoogiline nõustamine / psühhoteraapia
- Nõustamine sotsiaalsete probleemide korral

Nõuded personalile

- Personali koosseis

Kohustuslikud nõuded:

- arst (eriarst, üldarst, arst-resident)
- ämmaemand või õde

Soovituslikud nõuded:

- eriarst
- psühholoog
- sotsiaaltöötaja

- Personali täiendkoolitus

Kohustuslik:

- Kehtiv noortenõustaja pädevus (läbitud ESTL pädevushindamine vähemalt 50%-l personalist)
- Tutvumine dokumendiga „Noorte nõustamiskeskuste tegevuspõhimõtted ja kvaliteedinõuded“.

Nõuded töökorraldusele

Kohustuslikud nõuded:

- Noorte vastuvõtt on ruumiliselt ja/või ajaliselt eraldatud teistest vastuvõttudest.
- Vastuvõtt on tasuta.
- Vastuvõtt toimub nii etteregistreerimisel kui ka elavas järjekorras.
- Vastuvõtt toimub vähemalt 2 korda nädalas (sh ühel korral õhtupoolikul).
- Telefoninõustamine (kindlatel aegadel).
- Võimalikult kindel ja muutumatu vastuvõtuaeg, asukoht ja personal.
- Nähtav, selge informatsioon NNK asukoha ja vastuvõtuaegade kohta.
- Küllastajatele kättesaadav arvamuste raamat.
- Elektroonilise tagasiside andmise võimalus
- Võimalus vastuvõtule registreeruda asutusepõhise veebiregistratuuri kaudu

Soovituslikud nõuded

Keskus avatud aastaringselt
Võimalusel automaatvastaja (teave asukoha ja vastuvõtuoja kohta).
Noorte vastuvõtule registreerimine toimub NNK telefonil, asutusesiseses või üleriigilises digiregistratuuris

Nõuded asukohale, ruumidele

Kohustuslikud nõuded:

Asukoht kohalikele elanikele tuttavas kohas, linna/asula keskmes või käidavas kohas.
Ruumide sisustus vastab tegevuse nõuetele (arstikabinet, nõustamisruum).
Arstliku läbivaatuse ruumil võimalus ust lukustada, privaatselt lahti riietuda.
Mitteametlik, sõbralik ja privaatne miljö.
Ligipääsetav erivajadustega inimestele.

Soovituslikud nõuded:

Eraldi teistest tervishoiuasutuste ruumidest.
Võimalus kasutada loengute läbiviimiseks sobivat ruumi.

Nõuded varustusele

Kohustuslikud nõuded:

Suguelundite läbivaatuseks ja analüüside võtmiseks vajalikud instrumendid ja seaded;
Vererõhuaparaat.
Ultraheliaparaat
Koostöö laboriteenusega.
Seksuaalhariduslikuks tegevuseks ja individuaalvastuvõtuks vajalikud näidismaterjalid (menstruaaltsükli illustreeriv skeem; rasestumisvastaste vahendite näidised, nende toimimise skeemid; hügieenivahendite näidised jne)
Infomaterjalid küllastajatele:

Soovituslikud nõuded:

Tasuta või soodushinnaga kondoomid.
Tasuta intiimhügieenivahendid
Tasuta rasedustestid.

Nõuded tegevuste dokumenteerimisele ja aruandlusele

Kõik tegevused (nii arstlikud kui mittearstlikud) dokumenteeritakse vastavalt andmekaitse ja muudele kehtivatele seadustele.

Kohustuslikud nõuded:

Vastavalt Eestis kehtivale seadusandlusele (ambulatoorsete kaartide pidamine, nakkushaiguste teatised jne).
Võrgustiku koordineerija nõuded

Soovituslikud nõuded:

Koguda infot loengutel ja seminaridel osalenute kohta.

Nõuded koostööle

Kohustuslikud nõuded:

Koostöö võrgustiku koordineerijaga, ESTL-ga, piirkonna NNKga, koolidega, kohaliku omavalitsusega.

Soovituslikud nõuded:

Koostöö teiste noortega tegelevate organisatsioonidega ja spetsialistidega, sh

HIV-i nõustamis - ja testimiskabinettidega, LGBT Ühinguga.

Noorte nõustamiskeskuse arengukohtumise läbiviimise põhimõtted

I Arengukohtumise eesmärk

Arengukohtumise abil hinnatakse noortenõustamise teenuse läbiviimise kvaliteeti ja nõuetekohasust, et võrgustiku koordineerija koos teenuse rahastajaga saaks vajadusel tehtavate järelduste ja ettepanekute abil parandada teenusei elluviimist ja tulemuslikkust.

II Arengukohtumise läbiviimise põhimõtted

Võrgustiku koordineerija poolt moodustatakse arengukohtumise läbiviimiseks kahekuni kolmeliikmeline tööühm, kuhu võimalusel kaasatakse ka teenuse rahastaja..

Arengukohtumise läbiviimisel võrreldakse seni teostatud tegevusi teenusei taotluses toodud eesmärkide, tegevuskava ja hindamisplaaniga ning teostamise nõuetega. Sisuliselt on tegemist protsessi hindamisega, kus uuritakse protseduure, ülesannete täitmise viise ning tegevuste kvaliteeti.

Protsessi hindamised sisaldavad:

- teenust kasutanud sihtrühma kirjeldus
- pakutud teenuste loetelu ja kirjeldus
- teenuste kvaliteedi kirjeldusi
- hinnang teenuse teostamisele

Arengukohtumise käigus viiakse noorte nõustamiskeskuse esindaja(te)ga läbi intervjuu, mis protokollitakse. Hindamise tööühm koostab aruande, mis sisaldab dokumentide analüüsi, intervjuud noorte nõustamiskeskuse esindaja(te)ga ja võimaluse korral ka sihtrühma liikmetega.

III Arengukohtumise aruande kasutamine

Lõplik hinnang ja ettepanekud arengukohtumisel osalevale noorte nõustamiskeskusele kinnitatakse hindamise tööühma poolt. Arengukohtumise projekti kooskõlastatakse noorte nõustamiskeskusega. Kui noorte nõustamiskeskusel on hindajatest erinev arvamus ja konsensus ei saavutata, peab noorte nõustamiskeskus oma põhjendatud eriarvamuse vormistama kirjalikult ja see lisatakse aruandele.

Arengukohtumise lõpparuanne saadetakse noorte nõustamiskeskusele, võrgustiku koordineerijale ja teenuse rahastajale.

Dokumendi ettevalmistamiseks kasutatud kirjanduse loetelu:

1. Tervist edendavate projektide sisulise protsessi auditi põhimõtted (Eesti Haigekassa).
2. Kvaliteet tervisedenduses. Tln 1996.
3. Tervisedenduslike programmide hindamise käsiraamat. Tln 2001.

Noorte nõustamiskeskuse arengukohtumise intervjuu

1. Üldandmed

Keskus:

Esindaja(d):

Läbiviimise aeg:

Koht:

Võrgustiku koordineerija esindaja:

2. Sissejuhatus

Arengukohtumise eesmärgi tutvustus, läbiviimise põhimõtted, arengukohtumise aruande kasutamine.

3. Taustainfo

3.1. Keskuse loomise aeg, tegevuse lühikirjeldus, võrgustikuga liitumise aeg

3.2. Noorte nõustamiskeskuse personal
(nimi, eriala, amet, noortenõustaja pädevuse kehtivus, läbitud koolitused – täiendõppe vajadus)

3.3. Juriidiline seisund, kuuluvus

4. Töökorraldus

4.1. Vastuvõtuajad erialati

Info personalilt

Väljas olev info

E
T
K
N
R

4.2. *Drop-in* ajad:

4.3. Ettoregistreeritavad ajad

4.4. Kuidas toimub registreerimine vastuvõtule? (protseduuri kirjeldus) (millisel telefonil, kes registreerib, järjekorra pikkus arsti vastuvõtule, retsepti saamiseks, nõustamiseks?)

4.5. Telefoninõustamise olemasolu ja ajad

4.6. Millised on peamised helistamise põhjused?

4.7. Milliseid põhimõtteid järgides on vastuvõtt korraldatud (ajad). Millised on noorte poolt eelistatud vastuvõtuajad?

4.8. Kust noored keskuse asukoha ja vastuvõtu aegade kohta infot saavad? Kas sildid on väljas, kas ja kus teete ise reklaami?

- 4.9. Maa- ja linnanoorde suhe, kust maanoored NNK kohta infot saavad?
5. **Personali hinnang töökorraldusele**
- 5.1. Kas ja kuidas vastab töökorraldus sihtrühma vajadustele?
 - 5.2. Millised on töökorralduse tugevad küljed (mis töötab hästi)?
 - 5.3. Millised on töökorralduse nõrgad küljed (mis vajaks muutmist)?
 - 5.4. Millised on NNK tööd soodustavad tegurid? (piirkondlikud, sotsiaalmajanduslikud, kultuurilised, organisatsiooni sisesed tegurid)
 - 5.5. Millised on NNK tööd takistavad tegurid? (piirkondlikud sotsiaalmajanduslikud, kultuurilised, organisatsiooni sisesed tegurid)
 - 5.6. Milline on olnud NNK tegevus esilekerkinud takistuste, probleemide lahendamisel?
 - 5.7. Millised on olnud olulisemad muutused tegevusaastate jooksul?
 - 5.8. NNK arenguperspektiiv
6. **Sisuline töö**
- 6.1. Küllastajate iseloomustus (vanus, rahvus, sugu, sotsiaalne staatus)
 - 6.2. Esmased ja korduvad visiidid
 - 6.3. STLI, SRT nõustamine, kordusretseptid
 - 6.4. Analüüsid, uuringud
 - 6.5. STLI esmaste diagnooside arv
 - 6.6. Rasedused ja abordid
7. **Seksuaalhariduslik töö**
- 7.1. Seksuaalharidusliku tegevuse korraldamise põhimõtted keskses?
 - 7.2. Kes korraldab, kes peavad loenguid ja kus ning milline on loengupidajate väljaõpe?
 - 7.3. Seksuaalharidusliku tegevuse dokumenteerimine
8. **Koostöö**
- 8.1. Kas ja kuidas toimub koostöö KOV-idega?
 - 8.2. Kas ja kuidas toimub koostöö maakondlikul tasandil (nt KOV tervisedendajaga?)

- 8.3. Kas ja kuidas toimub koostöö noortega tegelevate organisatsioonidega (kohalikud asutused ja noorteorganisatsioonid)?
- 8.4. Milliseid koostööprojekte on aegade jooksul ellu viidud?
- 8.5. Kas on mingeid plaane tulevikuks ning kuidas võrgustiku koordineerija saaks kaasa aidata?
9. **Koostöö võrgustiku koordineerijaga-**
 - 9.1. Kuidas hindate senist koostööd?
 - 9.2. Edasine koostöö – aruandlus, koolitused, trükised, reklaam jne.
 - 9.3. Milliseid täiendkoolitusi soovite?
 - 9.4. Kas on olemas trükised vajalikel teemadel
 - 9.5. Milliseid trükiseid soovite – kas midagi puudu või oleks mõnda täiesti uut vaja?
 - 9.6. Kas ja millist toetust ootaksite võrgustiku koordineerijalt?
 - 9.7. Kas olete tutvunud dokumendiga „Noorte nõustamiskeskuste tegevuspõhimõtted ja kvaliteedinõuded“? (kontrollküsimused)
 - 9.8. Üldised ettepanekud ja probleemid võrgustiku koordineerijale-ile.
10. **Kokkuvõte**
 - 10.1. Kas on intervjuuga seotult veel midagi, millele sooviksite ise tähelepanu pöörata? Ettepanekud, probleemid?
 - 10.2. Arengukohtumise tulemustest teavitamine, tagasiside andmine

Kvaliteedinõuded noorte nõustamiskeskustele

			Täitmine	Märkused
<u>Nõuded pakutavate teenuste valikule</u>	<i>Kohustuslikud teenused</i>	STLI/HIVI suhtes testimine, nõustamine ja ravi Rasestumisvastaste vahendite alane nõustamine Raseduse kindlakstegemine ja nõustamine, jälgimine (sh abordieelne ja - järgne nõustamine) Suguelundite läbivaatus ja nõustamine Seksuaaltervisealane nõustamine (kehaline areng, seksuaalsus) Seksuaalvägivalla puhune nõustamine Telefoninõustamine Seksuaalhariduslikud loengud		
	<i>Soovituslikud tervishoiuteenused:</i>	Seksuaalhariduslikud loengud keskuses koha peal Psühholoogiline nõustamine Nõustamine sotsiaalsete probleemide korral		
<u>Nõuded personalile</u>	Personali koosseis			
	<i>Kohustuslikud nõuded:</i>	arst (eriarst, üldarst, arst-resident) ämmaemand/öde		
	<i>Soovituslikud nõuded:</i>	eriarst psühholoog sotsiaaltöötaja		
	Personali täiendkoolitus			
	<i>Kohustuslikud nõuded:</i>	Kehtiv noortenõustaja pädevus (läbitud ESTL pädevushindamine vähemalt 50%-l personalist) Tutvumine dokumendiga „Noorte nõustamiskeskuste tegevuspõhimõtted ja kvaliteedinõuded“.		

<p><u>Nõuded</u> <u>töökorraldusele</u></p>	<p><i>Kohustuslikud nõuded:</i></p>	<p>Noorte vastuvõtt on ruumiliselt ja/või ajaliselt eraldatud teistest vastuvõttudest. Vastuvõtt on tasuta.</p> <p>Vastuvõtt toimub nii etteregistreerimisel kui ka elavas järjekorras.</p> <p>Vastuvõtt toimub vähemalt 2 korda nädalas (sh ühel korral õhtupoolikul).</p> <p>Telefoninõustamine (kindlatel aegadel).</p> <p>Võimalikult kindel ja muutumatu vastuvõtuaeg, asukoht ja personal.</p> <p>Nähtav, selge informatsioon NNK asukoha ja vastuvõtuaegade kohta.</p> <p>Külastajatele kättesaadav arvamuste raamat.</p> <p>Elektroonilise tagasiside andmise võimalus</p> <p>Võimalus vastuvõtule registreeruda asutusepõhise veebiregistratuuri kaudu</p>		
	<p><i>Soovituslikud nõuded:</i></p>	<p>Keskus avatud aastaringselt</p> <p>Võimalusel automaatvastaja (teave asukoha ja vastuvõtuoja kohta).</p> <p>Noorte vastuvõtule registreerimine toimub NNK telefonil, asutusesiseses või üleriigilises digiregistratuuris</p>		
<p><u>Nõuded</u> <u>asukohale</u> <u>ruumidele</u></p>	<p><i>Kohustuslikud nõuded:</i></p>	<p>Asukoht kohalikele elanikele tuttavas kohas, linna/asula keskmes või käidavas kohas.</p> <p>Ruumide sisustus vastab tegevuse nõuetele (arstikabinet, nõustamisruum).</p> <p>Arstliku läbivaatuse ruumil võimalus ust lukustada, privaatseks lahti riietuda.</p> <p>Mitteametlik, sõbralik ja privaatne miljöö.</p> <p>Ligipääsetavus erivajadustega</p>		

		inimestele.		
	<i>Soovituslikud nõuded:</i>	Eraldi teistest tervishoiuasutuste ruumidest. Võimalus kasutada loengute läbiviimiseks sobivat ruumi.		
<u>Nõuded varustusele</u>	<i>Kohustuslikud nõuded:</i>	Suguelundite läbivaatuseks ja analüüside võtmiseks vajalikud instrumendid ja seaded; Vererõhuaparaat. Ultraheliaparaat Koostöö laboriteenusega. Seksuaalhariduslikuks tegevuseks ja individuaalvastuvõtuks vajalikud näidismaterjalid (menstruaaltsükli illustreeriv skeem; rasestumisvastaste vahendite näidised, nende toimimise skeemid; hügieenivahendite näidised jne) Infomaterjalid külastajatele:		
	<i>Soovituslikud nõuded</i>	Tasuta või soodushinnaga kondoomid. Tasuta intiimhügieenivahendid Tasuta rasedustestid.		
<u>Nõuded tegevuste dokumenteerimisele ja aruandlusele</u>	<i>Kõik tegevused (nii arstlikud kui mittearstlikud) dokumenteeritakse vastavalt andmekaitse ja muudele kehtivatele seadustele.</i>			
	<i>Kohustuslikud nõuded:</i>	Vastavalt Eestis kehtivale seadusandlusele (ambulatoorsete kaartide pidamine, nakkushaiguste teatised jne). Võrgustiku koordineerija nõuded.		

	<i>Soovituslikud nõuded:</i>	Koguda infot loengutel ja seminaridel osalenute kohta.		
<u><i>Nõuded koostööle:</i></u>	<i>Kohustuslikud nõuded:</i>	Koostöö võrgustiku koordineerijaga, ESTL-ga, piirkonna NNKga, koolidega, kohaliku omavalitsusega.		
	<i>Soovituslikud nõuded:</i>	Koostöö teiste noortega tegelevate organisatsioonidega ja spetsialistidega, sh HIV-i nõustamis - ja testimiskabinettidega, LGBT Ühinguga.		

Noorte nõustamiskeskuse tegevuse põhimõtted ja kvaliteedijuhend

Lisa 4

Statistika kogumise ja aruandluse vormi kaasajastab võrgustiku koordineerija.

STATISTIKA JA ARUANDLUSE VORM

NOORTE NÕUSTAMISKESKUSTELE (NNK)

STATISTILISED ANDMED NNK KLIENTIDE JA TEGEVUSTE KOHTA

Noorte nõustamiskeskuse nimi:

Periood, mille kohta statistika on koostatud:

I KLIENDID

(isikukoodide alusel)

- esmakordselt noortekeskust külastanud klientide arv:

Sugu	Esmasjuhtude arv vastavalt kliendi soole
naine	
mees	

II ENNETUSJUHUD e. arved:

Haigekassa sihtgrupi täitmine

Ravikindlustamata isikute juhtude arv

- Klientide rahvuseline koosseis ennetusjuhtumist lähtuvalt:

Rahvus	Haigekassa ennetusjuhtude arv	Ravikindlustamata isikute ennetusjuhtude arv
eestlane		
venelane		
teised rahvused		

Kokku:

Kokku:

- Klientide staatuseline koosseis ennetusjuhtudest lähtuvalt:

Sotsiaalne staatus	Haigekassa ennetusjuhtude arv
Õpilane	
üliõpilane	
töötaja	
töötu	
ajateenija	
kodune	

Kokku:

- **Ennetusjuhtude vanuseline koosseis:**

Vanus	Haigekassa ennetusjuhtude arv	Ravikindlustamata isikute juhtude arv
Kuni 14 (kaasaarvatud)		
15 (kaasaarvatud) kuni 19 (kaasaarvatud)		
20 (kaasaarvatud) kuni 26		

Kokku:

Kokku:

- **Ennetusjuhtude arv vastavalt kliendi soole:**

Sugu	Haigekassa ennetusjuhtude arv	Ravikindlustamata isikute juhtude arv
naine		
mees		

Kokku:

Kokku:

III MEDITSIINILISED TEGEVUSED

- **Külastuste sisu**

ENNETUSJUHU sisu	Haigekassa ennetusjuhtude arv	Ravikindlustamata isikute ennetusjuhtude arv
Z11.3 STLI skriining		
Z70.0 - Z70.9 Seksuaalnõustamine		
Z30.0 Kontratseptioonialane nõustamine, sh esmane kontratseptisoon		
Z30.4 Kontratseptiivsete ravimite järelvalve. Kordusretsept kontratseptiivile.		

Ennetusjuhtude arvetel esinevad tervishoiuteenuste koodid:

Analüüsid, uuringud, visiidid	Haige-kassa a ennetus-ju hud	Ravikind- l ustamata isikutele
Esmane eriarsti visiit (3002)		
Korduv eriarsti visiit (3004)		
Õendusalatöötaja või ämmaemanda visiit (3008)		
Psühholoogi visiit (3007)		
Sotsiaaltöötaja visiit		
Raseduse ultraheliuuring (7947)		
Vaagnapiirkonna ultraheliuuring (7958)		
Vaginaalne või rektaalne sonograafia (7954)		
Papanicolaou meetodil tehtud ja skriinija poolt hinnatud günekotsütoloogiline uuring (1 lokalisatsioon) (kood 66807)		
Papanicolaou meetodil tehtud, skriinija ja patoloogi poolt hinnatud günekotsütoloogiline uuring (1 lokalisatsioon), (kood 66809).		
ABO-veregrupi ja RH(D) kinnitav määramine (ABO-grupp määratud nii otse kui ka pöördreaktsiooniga) (66400)		
ABO-veregrupi ja RH(D) määramine (ABO-grupp määratud otse reaktsiooniga) (66401)		
ABO-veregrupi määramine patsiendi identifitseerimisel või erütrokomponentide kontrollil (kood 66402)		
Erütrotsütaarse antikehade sõeluuring kahe erütrotsüüdiga (66403)		
Algmaterjali mikroskoopiline uuring natiivpreparaadis (kood 66500)		
Algmaterjali mikroskoopiline uuring fikseeritud värvitud preparaadis (66501)		
Algmaterjali mikroskoopiline uuring eelneva kultiveerimisega või kontsentreerimisega (kood 66502)		

Bioloogilise materjali aeroobne külv põhisoõtm(te)le (66510)			
Bioloogilise materjali külv spetsiaalsesse/automatiseeritud külvisüsteemi (kood 66514)			
Bioloogilise materjali uuring koekultuuril (66517)			
Mikroorganismi samastamine üksikute biokeemiliste või immunoloogiliste reaktsioonide abil (66521)			
Täpsustav samastamine (66523)			
Ravim tundlikkuse määramine diskdifusiooni meetodil kuni kuue preparaadi suhtes (66530)			
Mikroorganismi markeri määramine aglutinatsiooni-, hemaglutinatsiooni-, RPR(66540)			
Trichomonas vaginalise määramine DNA analüüs PCR-meetodil (66608)			
Ureaplasma urealyticumi ja parvumi määramine DNA analüüs PCR-meetodil (66608)			
Mycoplasma genitaliumi määramine DNA analüüs PCR-meetodil (66608)			
HSV1, HSV2 määramine DNA analüüs PCR-meetodil (66608)			
Neisseria gonorrhoeae määramine	DNA analüüs PCR-meetodil (66608)		
	RNA analüüs RT-PCR- või hübridisatsioonimeetodil (66609)		
Chlamydia trachomatis määramine	DNA analüüs PCR-meetodil (66608)		
	RNA analüüs RT-PCR- või hübridisatsioonimeetodil (66609)		
Haigustekitaja tüpiseerimine või grupi määramine PCR-meetodil (66612)			

HPV -pcr- negatiivne. kood 66608		
HIV määramine Sõeluuringud, hormoonuuringud, haigustekitajate uuringud immuunmeetodil ELISA (66706)		
C-hepatiidi määramine Sõeluuringud, hormoonuuringud, haigustekitajate uuringud immuunmeetodil ELISA (66706)		
B- hepatiidi määramine Sõeluuringud, hormoonuuringud, haigustekitajate uuringud immuunmeetodil ELISA (66706)		
Sõeluuringud, hormoonuuringud, haigustekitajate uuringud immuunmeetodil ELISA (66706)		
Süüfilise määramine , TPAK (66706)		
Kompleksne immunoblot-uuring (66715)		
Spetsiifiliste antikehade kompleksne samastamine (66716)		
Tsütokiinide, allergeenipaneelide, spetsiifiliste markerite määramine ja haigustekitajate uuringud immuunmeetodil (kood 66708); (C-hep määramine)		

- **STLI esmase diagnoosi juhtude arv haiguste ja vanuste lõikes**

Haigus	Arv vanusgrupis > 15.a.	Arv vanusgrupis 15-19 a.	Arv vanusgrupis 20-26a.	Koguarv	Ravikindlustamata
Gonorröa					
Klamüüdia					
Süüfilis					
Trihhomoonos					
Herpes					
HIV					

- **Rasedusega pöördunud patsientide arv ja vanuseline koosseis**

Vanus	Abordile suunatud patsientide arv vanusgrupis	neist korduv-abordid	Korduv-abortidest NNK-de varasemad kliendid	Korduv-abortidest NNK-st korduv-abordile suunatud	Ravikindlustamata abordile suunatud patsientide arv
14.a.					
15.a.					
16.a.					
17.a.					

18.a.					
19.a.					
20.a.					
21.a.					
22.a.					
23.a.					
24.a.					
25.a.					
26.a.					
kokku					

Vanus	Rasedusega arvele-suunatute arv	neist ravikindlustamata isikuid
14.a.		
15.a.		
16.a.		
17.a.		
18.a.		
19.a.		
20.a.		
21.a.		
22.a.		
23.a.		
24.a.		
25.a.		
26.a.		
kokku		

**Summa, mille ulatuses on esitatud arveid ravikindlustamata isikute teenendamise osas
(tegevuse kood : Z11.3; Z70.0-Z70.9; Z30.0; Z30.4)**

Ravikindlustamata: -

tegevusi kokku, arvete summa krooni
 Z11.3 arvet kr
 Z70.0-9 arvet kr
 Z30.0 arvet kr
 Z30.4 arvet kr

IV MITTEMEDITSIINILISED TEGEVUSED

- **Telefoninõustamiste hinnanguline arv:**
- **Jagatud kondoomide arv:**
- **Loengute arv:**
- **Loengutes osalejate ligikaudne arv ja vanus:**

11-12a.

13-14a.

15a.

16a.

- **Muu info** (keskust tutvustavad muud tegevused kohalikul tasandil: artiklid kohalikus lehes, seminarid sidusrühmadele jne - *soovituslik*):

Täitmise kuupäev:

Esitaja:

Ametijuhend kuulub töötajaga sõlmitava töölepingu juurde ja töötaja peab olema allkirjastanud tööleasumisel käesoleva ametijuhendi.

NOORTE NÕUSTAMISKESKUSE ÄMMAEMAND-NÕUSTAJA/ÕDE-NÕUSTAJA AMETIJUHEND

1. Üldosa

- 1.1. Ämmaemand/õde-nõustajaga sõlmib ja lõpetab töölepingu selleks volitatud isik.
- 1.2. Ämmaemand/õde-nõustaja allub ettevõtte juhile või oma otsesele juhile.
- 1.3. Ämmaemand/õde-nõustaja juhindub oma töös:
 - Eesti Vabariigi seadustest ja valitsuse määrustest, juhi käskkirjadest, ettevõtte juhi/otsese juhi või teda asendava isiku korraldustest ja juhenditest;
 - ettevõtte töösisekorra eeskirjadest;
 - käesolevast ametijuhendist.
- 1.4. Ametikohale määratakse isik, kellel on erialane meditsiiniline haridus.

2. Ametikirjeldus

2.1. Põhioskused

Ämmaemand/õde-nõustaja tunneb:

- seksuaaltervise olemust ja aluseid;
- oma eriala põhjalikult;
- kliendi õigusi;
- nõustamise aluseid ja tehnikaid;
- käitub eetiliselt ja empaatiliselt;
- on läbinud noortenõustamise alase koolituse või omab noortenõustaja pädevust;
- omab suhtlemisoskusi (oskus luua ja säilitada kontakti jne);
- järgib konfidentsiaalsusnõudeid.

2.2. Põhitegevused

2.2.1. Põhitegevuste loetelu (töölepinguga määratletakse, missugused on konkreetse töötaja põhitegevused):

- individuaalne nõustamine;
- telefoninõustamine;
- seksuaalhariduslik töö gruppidega;
- info- ja õppematerjalide tundmine, jagamine, väljatöötamine, täiendamine;
- tegevuste dokumenteerimine;
- erialase kompetentsuse arendamine.

2.2.2. Põhitegevuste, teadmiste ja oskuste kirjeldus

2.2.2.1. Individuaalne nõustamine järgmistes valdkondades:

1) Areng ja seksuaalsus

- murdeas toimuvad muutused (norm ja häire);
- seksuaalsuse ja lähedaste suhete olemus ja seda mõjutavad tegurid;
- nõustamine enamlevinud psühhoseksuaalsete probleemide

korral;

- suguelu alustamisega seotud probleemid;
- seksuaalvägivalla ohvri esmane nõustamine, leiu dokumenteerimine.

2) *Reproduktsoon, viljastumine*

- reproduktsooni anatoomia ja füsioloogia;
- menstruaaltsükli häirete olemus ja olukorrad, mis vajavad spetsialisti konsultatsiooni;
- viljastumine ja loote areng;
- raseduspuhused muutused naise organismis;
- raseduse diagnostika erinevate meetoditega.

3) *Rasedus, suunamine rasedusaegsele jälgimisele, raseduse katkestamisele suunamine*

- teadmised rasedusaegsest jälgimisest;
- teadmised raseduse katkestamisest erinevate meetoditega;
- teadmised vajalikest nõuetest abordile suunamisel;
- abordieelne ja -järgne nõustamine (sh kontratseptsioonialane, psühholoogiline);
- psühholoogilise kriisiga toimetulek;
- võimalike tüsistuste ennetamine;
- teadmised Eesti Vabariigi abordiga seotud seadusandlusest;
- ämmaemand-nõustajal on tolerantsus ja valmisolek raseduse katkestamisega seonduvate erinevate eetiliste ja kultuuriliste väärtushinnangute suhtes.

4) *Kontratseptsioon*

- rasestumisvaste meetodite valik;
- rasestumisvaste meetodite toime ja efektiivsus ning seda mõjutavad tegurid;
- rasestumisvaste meetodite kasutamine, võimalikud kasutamisevead;
- rasestumisvaste meetodite poolt- ja vastunäidustused;
- rasestumisvaste meetodite eelised ja puudused;
- rasestumisvastase meetodi individuaalne sobivus personaalse riski-kasu analüüsi printsiibil;
- oskus hinnata meetodi kasutamisega kaasnevat kõrvaltoimeid, mis nõuavad meetodi viivitamatut lõpetamist või spetsialisti konsultatsiooni.

5) *Eriarstlikud valdkonnad*

- üldised teadmised günekoloogiliste/androoloogiliste kõrvalekallete/haiguste olemusest, tekkepõhjustest, diagnostikast ja ravist;
- üldised teadmised seksuaalsel teel levivate haiguste olemusest, epidemioloogiast, diagnostikast, ravist ja ennetamisest;
- teadmised suguelundite anatoomiast, füsioloogiast, oskus hinnata läbivaatusel infektsiooni sümptomeid ning anda tagasisidet ja selgitusi noorele;
- vajadusel ja kliendi nõusolekul suunatakse abivajaja vastavalt probleemi olemusele edasi näiteks spetsialisti vastuvõtule.

2.2.2.2. Telefoninõustamine

- telefoninõustamise olemasolul annab ämmaemand telefoni teel teavet keskuse lahtioleku aegade suhtes, lepib kokku külastuste suhtes, annab teavet seksuaalharidusliku töö ja teiste tegevuste suhtes;
- teatud küsimustes (kontratseptsioon, rasedus, raseduse katkestamine,

seksuaalsel teel levivad haigused) nõustab telefoni teel.

2.2.2.3. Seksuaalhariduslik töö gruppidega:

- seksuaalhariduse metoodika tundmine/vastava koolituse läbimine;
- koostöös lähipiirkonna koolidega klassikülastuste korraldamine NNKsse;
- seksuaalhariduslike loengute/koolituste läbiviimine.

2.2.2.4. Infomaterjalide tundmine, jagamine, väljatöötamine:

- keskkuses kasutatavate infomaterjalide tundmine, sihtgrupile jagamine, paljundamine, uute materjalide väljatöötamine.

2.2.2.5. Tegevuse dokumenteerimine:

- kõikide külastuste sisu ja arvestus kuulub 100%-lt dokumenteerimisele paber- ja/või elektroonilisel kandjal;
- delikaatsete isikuandmete dokumenteerimine, säilitamine, hoidmine toimub andmekaitse-eeskirjadele vastavalt;
- külastused registreeritakse;
- saatekirjade, teatiste sisu ja vormi tundmine ja täitmine.

2.2.2.6. Erialase kompetentsuse arendamine:

- erialastest koolitustest osavõtt;
- avatus uute mõtete ja meetodite ellurakendamisele;
- erialaste teadustööde ja uurimuste jälgimine ja osalemine nendes;
- töö kvaliteedi tagamine.

2.3. Abivahendid ja -tegevused:

- tegevuse dokumenteerimiseks elektrooniline/paberkandjal kliendiprogramm;
- vererõhumõõtja;
- vastavalt töökorraldusele ja pädevusele günekoloogiline tool, läbivaatuseks vajalikud instrumendid;
- ligipääs külmpapile;
- ligipääs laboratooriumile;
- käsipeegel;
- vastavalt töökorraldusele ja pädevusele analüüside võtmise materjalid, kaasa arvatud rasedustestid;
- infomaterjalid;
- võimalusel tasuta või soodsa hinnaga kondoomid;
- privaatsust ja konfidentsiaalsust võimaldav tööruum ja -korraldus.

3. Kohustused:

Ämmaemand/õde-nõustajal on vastavalt NNKe vajadustele valmisolek p.2.2 kirjeldatud põhitegevuste osutamiseks.

Ämmaemand/õde-nõustaja on kohustatud osutama töölepingus kokkulepitud põhitegevusi; tundma NNKe tööd puudutavaid käskkirju, korraldusi ja juhendmaterjale; koheselt informeerima juhatajat ja teisi töökaaslasti töös ettetulevatest probleemidest.

4. Õigused:

- esitada ettevõtte juhile või oma otsesele juhile soovitusi ja ettepanekuid keskuse töö paremaks organiseerimiseks;
- võtta kontakti teiste nõustamis- ja meditsiiniteenuseid pakkuvate asutustega, kui see on vajalik kliendile abi andmiseks;

- võtta osa seksuaaltervist, seksuaalkasvatust ja psühholoogilist abi puudutavatest koolitustest ja seminaridest;
- nõuda isikukaitse- ja töövahendite olemasolu;
- keelduda tööst, milleks tal ei ole väljaõpet.

5. Vastutus:

Käesoleva ametijuhendiga vastutab ämmaemand/õde-nõustaja temale pandud töökohustuste täitmata jätmise eest seaduse või haldusaktiga sätestatud korras:

- kliendi õigustest kinnipidamise eest;
- noorte nõustamiskeskuse inventari ja õppematerjalide korrasoleku eest;
- oma töökoha puhtuse ja heakorra eest.

Ametijuhend kuulub töötajaga sõlmitava töölepingu juurde ja töötaja peab olema allkirjastanud tööleasumisel käesoleva ametijuhendi.

NOORTE NÕUSTAMISKESKUSE ARST-NÕUSTAJA AMETIJUHEND

1. Üldosa

- 1.1. Arst-nõustajaga sõlmib ja lõpetab töölepingu selleks volitatud isik.
- 1.2. Arst-nõustaja allub ettevõtte juhile või oma otsesele juhile.
- 1.3. Arst-nõustaja juhindub oma töös:
 - Eesti Vabariigi seadustest ja valitsuse määrustest, otsese juhi käskkirjadest, ettevõtte/otsese juhi või teda asendava isiku korraldustest ja juhenditest;
 - ettevõtte töösisekorra eeskirjadest;
 - käesolevast ametijuhendist.
- 1.4. Ametikohale määratakse isik, kellel on erialane meditsiiniline haridus.

2. Ametikirjeldus

2.1. Põhioskused

Arst-nõustaja tunneb:

- seksuaaltervise olemust ja aluseid;
- oma eriala põhjalikult;
- kliendi õigusi;
- nõustamise aluseid ja tehnikaid;
- käitub eetiliselt ja empaatiliselt;
- on läbinud noortenõustamise alase koolituse;
- omab suhtlemisoskusi (oskus luua ja säilitada kontakti jne);
- järgib konfidentsiaalsusenooleid.

2.2. Põhitegevused

2.2.1. Põhitegevuste loetelu (töölepinguga määratletakse, missugused on konkreetse töötaja põhitegevused):

- individuaalne töö kliendiga;
- telefoninõustamine;
- seksuaalhariduslik töö gruppidega;
- info- ja õppematerjalide tundmine, jagamine, väljatöötamine, täiendamine;
- tegevuste dokumenteerimine;
- erialase kompetentsuse arendamine.

2.2.2. Põhitegevuste, teadmiste ja oskuste kirjeldus

2.2.2.1 Individuaalne nõustamine järgmistes valdkondades:

1) Areng ja seksuaalsus:

- murdeas toimuvad muutused (norm ja häire);
- seksuaalsuse ja lähedaste suhete olemus ja seda mõjutavaid tegureid;
- esmane nõustamine enamlevinud psühhoseksuaalsete probleemide korral;
- suguelu alustamisega ja elamisega seonduv;

- esmane nõustamine seksuaalvägivalla korral, arstlik läbivaatus ja leiu dokumenteerimine.

2) Reproduktsoon, viljastumine:

- reproduktiooni anatoomia ja füsioloogia;
- menstruaaltsükli häirete olemus ja olukorrad, mis vajavad spetsialisti konsultatsiooni;
- viljastumine ja loote areng;
- raseduspuhused muutused naise organismis;
- raseduse diagnostika erinevate meetoditega

3) Rasedus, suunamine rasedusaegsele jälgimisele, raseduse katkestamisele suunamine

- teadmised rasedusaegsest jälgimisest;
- teadmised raseduse katkestamise erinevate meetoditega;
- teadmised vajalikest nõuetest abordile suunamisel;
- abordieelne ja -järgne nõustamine (sh kontratseptsioonialane, psühholoogiline);
- psühholoogilise kriisiga toimetulek;
- võimalike tüsistuste ennetamine; .
- teadmised Eesti Vabariigi abordiga seotud seadusandlusest;
- arst-nõustajal on tolerantsus ja valmisolek raseduse katkestamisega seonduvate erinevate eetiliste ja kultuuriliste väärtushinnangute suhtes.

4) Kontratsepsioon

- rasedumisvastaste meetodite valik;
- rasedumisvastaste meetodite toime ja efektiivsus ning seda mõjutavad tegurid;
- rasedumisvastaste meetodite kasutamine ning võimalikud kasutamisevead;
- rasedumisvastaste meetodite poolt- ja vastunäidustused;
- rasedumisvastaste meetodite eelised ja puudused;
- rasedumisvastase meetodi individuaalne sobivus personaalse riski-kasu analüüsi printsiibil;
- oskus hinnata meetodi kasutamisega kaasnevaid kõrvaltoimeid, mis nõuavad meetodi viivitamatut lõpetamist või spetsialisti konsultatsiooni.

5) Eriarstlikud valdkonnad

- teadmised günekoloogiliste/androloogiliste kõrvalekallete/haiguste olemusest, tekkepõhjustest, diagnostikast ja ravist;
 - teadmised seksuaalsel teel levivate haiguste olemusest, epidemioloogiast, diagnostikast, ravist ja ennetamisest;
 - teadmised suguelundite anatoomiast, füsioloogiast, oskus hinnata läbivaatusleidu ning anda tagasisidet ja selgitusi noorele;
 - analüüsivate vastuste interpreteerimine ja ravi määramine.
- Vajadusel ja kliendi nõusolekul suunatakse abivajaja vastavalt probleemi olemusele edasi teise eriala spetsialisti vastuvõtule.

2.2.2.2. Telefoninõustamine

- telefoninõustamise olemasolul annab arst telefoni teel informatsiooni keskuse lahtiolekuaegade suhtes, lepitab kokku külastuste suhtes, annab informatsiooni seksuaalharidusliku töö ja teiste tegevuste suhtes;
- teatud küsimustes (areng, kontratsepsioon, rasedus, raseduse katkestamine, seksuaalsel teel levivad haigused) nõustab telefoni teel

2.2.2.3. Seksuaalhariduslik töö gruppidega:

- seksuaalhariduse metoodika tundmine/vastava koolituse läbimine;
- koostöös lähipiirkonna koolidega klassikülastuste korraldamine NNKsse;
- seksuaalhariduslike loengute/koolituste läbiviimine.

2.2.2.4. Info- ja õppematerjalide tundmine, jagamine, väljatöötamine ja täiendamine

- keskuskes kasutatavate infomaterjalide tundmine, sihtgrupile jagamine, paljundamine, uute materjalide väljatöötamine.

2.2.2.5. Tegevuse dokumenteerimine:

- kõikide külastuste sisu ja arvestus kuulub 100%-lt dokumenteerimisele paber- ja/või elektroonilisel kandjal;
- delikaatsete isikuandmete dokumenteerimine, säilitamine, hoidmine toimub andmekaitse-eeskirjadele vastavalt;
- külastused registreeritakse;
- saatekirjade, teatiste sisu ja vormi tundmine ja täitmine.

2.2.2.6. Erialase kompetentsuse arendamine:

- erialastest koolitustest osavõtt;
- avatus uute mõtete ja meetodite ellurakendamisele;
- erialaste teadustööde ja uurimuste jälgimine ja osalemine nendes;
- töö kvaliteedi tagamine.

2.3. Arst-noortenõustaja tegevuse abivahendid ja -tegevused:

- sissekannete, statistiliste näitajate dokumenteerimiseks elektrooniline või paberkandjal kliendiprogramm;
- vererõhumõõltja;
- vastavalt töökorraldusele ja pädevusele günekoloogiline tool või meditsiiniline kušett;
- läbivaatuseks vajalikud instrumendid;
- ligipääs külmpapile;
- ligipääs laboratooriumile;
- käsipeegel;
- vastavalt töökorraldusele ja pädevusele analüüside võtmise materjalid;
- infomaterjalid;
- võimalusel tasuta või soodsa hinnaga kondoomid;
- privaatsust ja konfidentsiaalsust võimaldav tööruum ja korraldus.

3. Kohustused

Arst-noortenõustajal on vastavalt NNKe vajadustele valmisolek p.2.2 kirjeldatud põhitegevuste osutamiseks.

Arst-noortenõustaja on kohustatud osutama töölepinguga kokkulepitud põhitegevusi; tundma noorte nõustamiskeskuse tööd puudutavaid käskkirju, korraldusi ja juhendmaterjale; kohe informeerima tööandjat ja teisi töökaaslasti töös ettetulevatest probleemidest.

4. Õigused

- esitada ettevõtte juhile või oma otsesele juhile soovitusi ja ettepanekuid keskuse töö paremaks organiseerimiseks;
- võtta kontakti teiste nõustamis- ja meditsiiniteenuseid pakkuvate asutustega, kui see on vajalik kliendile abi andmiseks;

- võtta osa seksuaalintervist, seksuaalkasvatust ja psühholoogilist abi puudutavatest koolitustest ja seminaridest;
- nõuda isikukaitse- ja töövahendite olemasolu;
- keelduda tööst, milleks tal ei ole väljaõpet;

5. Vastutus

Käesoleva ametijuhendiga vastutab arst-noortenõustaja temale pandud töökohustuste täitmata jätmise eest seaduse või haldusaktiga sätestatud korras:

- kliendi õigustest kinni pidamise eest;
- noorte nõustamiskeskuse inventari ja õppematerjalide korrasoleku eest;
- oma töökoha puhtuse ja heakorra eest;

NOORTE NÕUSTAMISKESKUSE SOTSIAALTÖÖTAJA–NÕUSTAJA AMETIJUHEND

1. Üldosa

- 1.1. Sotsiaaltöötaja-noortenõustajaga sõlmib ja lõpetab töölepingu selleks volitatud isik.
- 1.2. Sotsiaaltöötaja-noortenõustaja allub ettevõtte juhile või oma otsesele juhile.
- 1.3. Sotsiaaltöötaja-noortenõustaja juhindub oma töös:
 - Eesti Vabariigi seadustest ja valitsuse määrustest, juhi käskkirjadest, ettevõtte juhi/otsese juhi või teda asendava isiku korraldustest ja juhenditest;
 - ettevõtte töösisekorra eeskirjadest;
 - käesolevast ametijuhendist.
- 1.4. Ametikohale määratakse isik, kellel on erialane sotsiaaltöölane haridus.

2. Ametikirjeldus

2.1 Tervishoiu sotsiaaltöö

Tervishoiu sotsiaaltöö NNKs toetab kliendi meditsiiniliste probleemide taustal tekkinud või teravnenud psühhosotsiaalsete probleemidega toimetulekut.

Otsene klienditöö - NNK kliendi ja/või tema perekonnaliikmete psühhosotsiaalsete vajaduste ja ressursside hindamine, sekkumisplaani ja lahendusviiside koostamine psühhosotsiaalseks toimetulekuks, psühhosotsiaalne nõustamine, kliendi ja tema perekonna informeerimine sotsiaalteenustest/toetustest ja ühiskonna ressurssidest, ressursside koordineerimine (kliendi/patsiendi ja/või tema pereliikmete ettevalmistamine võimalikeks meditsiiniprotseduurideks ning töö kliendi sotsiaalvõrgustikuga, otsese abi või teenuste vahendamine kliendile), kriisisekkumine ootamatute juhtumite puhul, mis hõlmab hindamist, nõustamist, ressursside otsimist), grupitöö läbiviimine, kodukülastus (kui selleks tekib kriitiline vajadus), kliendi ja tema pereliikmete esindamine ning erinevate professionaalide vahendamine jm.

Kaudne klienditöö - dokumentatsiooni vormistamine, konsulteerimine, teenuste korraldamine, töö infomaterjalidega, erialane enesetäiendamine, õpetamistegevused, uurimuste läbiviimine, organisatsioonilised tegevused jm.

2.2 Sotsiaaltöötaja-noortenõustaja põhioskused

Sotsiaaltöötaja-noortenõustaja tunneb:

- kliendi õigusi;
- sotsiaaltöö aluseid ja põhimõtteid;
- pedagoogika ja psühholoogia aluseid;
- seksuaaltervise olemust ja aluseid;
- sotsiaalhoolekandealast seadusandlust;
- nõustamise põhialuseid ja -tehnikaid;
- seksuaalhariduse aluseid ja -meetodeid;
- on läbinud noortenõustamisealase koolituse;
- omab suhtlemisioskusi (oskus luua ja säilitada kontakti jne);
- järgib konfidentsiaalsusnõudeid.

2.3. Sotsiaaltöötaja-noortenõustaja põhitegevused

2.3.1. Põhitegevuste loetelu ja oskuste kirjeldus:

Töö sotsiaalsete probleemidega klientidega ja peredega

Probleemaatilise taustaga klientide nõustamine ja jälgimine (probleemaatilise taustana võib välja tuua keerulise peretausta, narkomaania ning prostitutsiooni, millega kaasnevalt suheteprobleemid, vägivallajuhtumid ja/või haigused, samuti koduvägivallaga seonduv, suitsetamine, alkoholiprobleemid, vaesus, töötus).

1) *Töö probleemsete juhtumitega, kriisitöö*

Kriisijuhtumitena võib NNK töös ette tulla väärkohtlemisega seonduvaid juhtumeid, seksuaalse väärkohtlemise, vägistamisega seonduvaid juhtumeid. Konkreetset nõu ning abi, psühhosotsiaalset nõustamist saab vajadusel sotsiaaltöötaja anda ka kliendile raseduse/abordi, STLI-ga (näiteks HIV) toimetuleku temaatikas, suhtekorraldajana laste/noorte ja nende vanemate omavahelises läbisaamises.

Oluliseks siinjuures on meeskonnatöö NNK erinevate spetsialistide vahel, võrgustikutöö erinevate spetsialistide ja või institutsioonide vahel.

3) *Koostöö erinevate spetsialistidega ja võrgustikutöö arendamine*

Olulisemad tahud NNK sotsiaaltöötajat puudutavas võrgustikutöös on suhtlemine ning koostöö sotsiaalosakondade, politsei, lastekodude- jt. sarnase suunitlusega asutustega, töö peredega ning teiste sotsiaalhoolekande asutustega, vajadusel samuti ka suhtlemine ajakirjandusega, suhtlemine teiste meditsiinasutustega, koolide ja teiste NNKga; organisatsioonidega, kelle töö puudutab NNK klientide vajadustega seonduvat (nt. organisatsioonid HIVga inimestele; puuetega inimeste organisatsioonid; tugigrupid jm).

Võrgustikutöö on kahtlemata üks olulisemaid tahke sotsiaaltöö klienditöö lähtekohast vaadatuna. Sotsiaalne võrgustikutöö on paremate lahenduste saavutamiseks üks tähtsamaid.

4) *Klienditöö/individuaalne nõustamine/psühhosotsiaalne nõustamine:*

- nõustamine sotsiaalsetes küsimustes: sotsiaalsete probleemidega klientide ja perede nõustamine ning nõustamine probleemsete juhtumite korral, kriisitöö (2.3.2 p1 ja p2), vajadusel ka nt HIV testimise eelne ja järgne nõustamine,
- seadusandluse alane nõustamine,
- pedagoogi/õpetaja töö, jälgimine (ka erivajadustega kliendile, nõustamine ja õpetamine);
- esmase nõustamise läbiviimine (vajaduse selgitamine pöördumiseks teiste spetsialistide poole; ka esmase suhetealase nõustamise läbiviimine või suheteprobleemide lahendamine)
- lastekaitsealane töö: sotsiaalteenuste tundmine ja pakkumine, seaduste tundmine, töö hulka kuulub ka töö peredega, lepitamine, lastekaitsetöö tundmine ja suunamine, või ka kohtumenetlusse sattunud kliendiga tegelemine.

Olulised tööõigud seksuaal- ja reproduktiivtervisealases nõustamises on seaduste alase nõustamise läbiviimine (näiteks: abordiga seonduv, meditsiiniliste protseduuride seotus seadusandlusega, kliendi kaitse, kliendi õigused) ning sotsiaalpedagoogi/õpetaja töö (näide: kontratseptiivide kasutamise alane nõu õpetamine vaimse alaarenguga kliendile vm). Kontratseptioonialane nõustamine ja STLI alane kuulub arsti ning ämmaemandate /nõustajate pädevusse, kuid juhtudel, kus see osutub

keeruliseks, on näha vajadust meeskonnatöös ka sotsiaaltöötaja kaasabile selles valdkonnas.

5) *Seksuaalhariduslik töö gruppidega, sotsiaalpedagoogi töö*

- grupitööde ja loengulise tegevuse korraldamine ja läbiviimine (k.a erivajadustega klientuurile),
- sotsiaalsete oskuste õpetamine,
- individuaalse õpetamisega tegelemine probleemsete juhtude korral,
- meeskonnaliikmetega vastavaalaste teadmiste, kogemuste nõuannete jagamine.

6) *Projektitöö*

Projektitöös on sotsiaaltöötaja osa koolitusprojektide/sotsiaalse sisuga grupi-metoodiliste projektide koordineerimine/läbiviimine, koolitaja/õpetaja/sotsiaalpedagoogi roll.

- ennetusprojektide koordineerija ja/või läbiviija,
- koolitustegevuse korraldaja,
- koolitustegevuse (ka ürituste ja teabepäevade) läbiviija,
- teavitaja,

7) *Telefoninõustamine, e-posti teel nõustamine*

Vastava telefoninõustamise sisseseadmisel annab telefoni teel

- informatsiooni keskuse lahtiolekuaegade suhtes,
- lepib kokku külastuste suhtes,
- annab informatsiooni seksuaalharidusliku töö ja teiste tegevuste suhtes;
- teatud küsimustes nõustab telefoni teel;

Vastavate võimaluste ja volituste korral vastab e-posti teel tulnud küsimustele.

8) *Infomaterjalide tundmine, jagamine, väljatöötamine*

Keskuses käsutatavate infomaterjalide tundmine, sihtgrupile jagamine, paljundamine, uute materjalide väljatöötamine.

9) *Tegevuse dokumenteerimine*

Kõikide külastuste sisu kuulub 100%-lt dokumenteerimisele paberkandjal ja/või elektroonilisele kandjale; külastused registreeritakse; kõikide tegevuste (seksuaalhariduslik töö gruppidega, telefoni-, e-posti nõustamine) arvestuslik dokumenteerimine.

Delikaatsete isikuandmete dokumenteerimine, säilitamine, hoidmine toimub andmekaitseeskirjadele vastavalt;

10) *Erialase kompetentsuse arendamine.*

Erialastest koolitustest osavõtt; avatus uute mõtete ja meetodite ellurakendamisel; erialaste teadustööde ja uurimuste jälgimine ja osalemine nendes; töö kvaliteedi tagamine.

Sotsiaaltöötaja-noortenõustaja täiendkoolitus on soovitatavalt noorte- ja/või seksuaalnõustamisealane. Kasuks tulevad lisakompetentsid, mis puudutavad juriidilist, nõustamise/psühholoogia alast või koolitusmeetodite alaseid täiendusi.

3. **Sotsiaaltöötaja-noortenõustaja meeskonnaliikmena**

Et NNK liidab endas nõustamise nii meditsiinilistes, psühholoogilistes kui ka sotsiaalsetes küsimustes, siis on oluline erinevate valdkondade spetsialistide

omavaheline koostöö nii töö planeerimisel kui ka konkreetsete juhtumite lahendamises. Sotsiaaltöötaja kui meeskonnaliikme roll selles on järgmine:

- olla lüliks meditsiini ja sotsiaal-ala vahel,
- nõu andmine meeskonnale klientide sotsiaalsetes küsimustes,
- võrgustikutöö lähendamine,
- seaduste tundmine,
- sotsiaalpedagoogi /õpetaja töö vahendamine,
- kliendi kaitsmine,
- korraldamine/organiseerimine.

4. Sotsiaaltöötaja-noortenõustaja kohustused:

Sotsiaaltöötaja-noortenõustajal on vastavalt NNK vajadustele valmisolek p.2.3 kirjeldatud põhitegevuste osutamiseks.

Sotsiaaltöötaja-noortenõustaja on kohustatud osutama töölepingus kokku lepitud põhitegevusi; tundma NNKe tööd puudutavaid käskkirju, korraldusi ja juhendmaterjale; kohes informeerima juhatajat ja teisi töökaaslasi töös ettetulevatest probleemidest.

5. Sotsiaaltöötaja-noortenõustaja õigused:

- esitada ettevõtte juhile või oma otsesele juhile soovitusi ja ettepanekuid keskuse töö paremaks organiseerimiseks;
- võtta kontakti teiste nõustamis- ja meditsiiniteenuseid pakkuvate asutustega, kui see on vajalik kliendile abi andmiseks;
- võtta osa seksuaaltervist, seksuaalkasvatust ja psühholoogilist abi puudutavatest koolitustest ja seminaridest;
- nõuda isikukaitse- ja töövahendite olemasolu;
- keelduda tööst, milleks tal ei ole väljaõpet.

6. Sotsiaaltöötaja-noortenõustaja vastutus:

- käesoleva ametijuhendiga vastutab sotsiaaltöötaja-nõustaja temale pandud töökohustuste täitmata jätmise eest seaduse või haldusaktiga sätestatud korras;
- kliendi õigustest kinni pidamise eest;
- NNKe inventari ja õppematerjalide korrasoleku eest;
- oma töökoha puhtuse ja heakorra eest;

Uuringu „Noorte nõustamiskeskuste külastaja 2007“ ankeet (eesti keeles)

Hea ankeedile vastaja!

Palun leia veidi aega ja vasta järgnevale ankeedile. Soovime teada, kuidas jäid rahule nõustamiskeskuse või -kabineti tegevusega. Sinu vastused aitavad paremini mõista külastajate vajadusi ning lähtudes sellest parandada töökorraldust. Palume vastates olla võimalikult aus. Ankeet on anonüümne ja keegi ei saa teada Sinu nime. Kui oled ankeedile vastanud, siis palun pane see juuresolevasse kasti. Oleme väga tänulikud, kui oled nõus ankeedile vastama.

Eesti Seksuaaltervise Liit

PALUN TÕMBA SINU JAOKS KÕIGE SOBIVAMA VASTUSE EES VÕI JÄREL OLEVALE NUMBRILE RING ÜMBER VÕI KIRJUTA VASTUS TÜHJAKS JÄETUD KOHALE. PALUN VASTA KÕIKIDELE KÜSIMUSTELE.

1. Tänapäev (Kirjuta numbritega): | | 2007
päev kuu aasta
2. Kas Sa tulid täna noortekeskusesse/kabinetti esimest korda?
1 jah 2 ei
3. Kas täna siia tulles oli visiidi aeg ette registreeritud?
1 jah 2 ei
4. Eestis töötab 18 noorte nõustamiskeskust. Mitut neist Sina oled külastanud? Kirjuta külastatud keskuste/kabinettide arv.
..... keskust/kabinetti
5. Märgi oma sugu. 1 mees 2 naine
6. Kui vana Sa oled? aastane
7. Märgi oma rahvus. 1 eestlane 2 venelane 3 muu
(kirjuta).....
8. Milline on Sinu emakeel? 1 eesti keel 2 vene keel 3 muu
(kirjuta).....

9. Kes Sa oled? Vajadusel märgi mitu vastust.

- 1 õpilane
- 2 üliõpilane, kraadiõppur
- 3 palgatöötaja, ettevõtja
- 4 töötu, tööotsija
- 5 rasedus- või lapsehoolduspuhkusel viibija
- 6 kodune
- 7 muu (*kirjuta*)

10. Milline tase kirjeldab Sinu haridust kõige paremini? Märgi üks kõige sobivam vastus.

- 1 põhiharidus (kuni 9 klassi) või alla selle
- 2 keskkharidus omandamisel
- 3 keskkharidus (lõpetatud keskkool või gümnaasium)
- 4 kutsekeskharidus omandamisel
- 5 kutsekeskharidus
- 6 kõrgharidus omandamisel (k.a rakenduslik)
- 7 kõrgharidus (k.a rakenduslik)
- 8 muu (*kirjuta*)

11. Kas Sa oled oma elu jooksul seksuaalvahekorras olnud?

- 1 jah 2 ei 3 ei soovi vastata

12. Kust said esimesena teada noorte nõustamiskeskuse/ kabinetite olemasolu kohta?

Märgi vaid see allikas, mis oli esimene, st üks vastus.

- 1 koolist (õpetaja, kooliarst, õde)
- 2 koolist (kooliväline lektor)
- 3 sõpradelt
- 4 õelt või vennalt
- 5 lapsevanematelt või mõnelt teiselt täiskasvanud pereliikmelt
- 6 ajakirjandusest (ka TV, raadio)
- 7 teistelt täiskasvanutelt
- 8 arstilt (va kooliarstilt)
- 9 internetist
- 10 noorte nõustamiskeskuses/kabinetis toimunud loengust
- 11 mujalt (*kirjuta*)

13. Millistel põhjustel Sa täna keskusesse/kabinetti pöördusid?

Vajadusel mitu vastust. märgi

- 1 küsimused keha ja arengu kohta
- 2 suhted vanematega
- 3 suhted vastassugupoolega ja/või partneriga
- 4 küsimused homo-, bi- ja heteroseksuaalsuse kohta
- 5 seksuaalelu alustamisega seotud küsimused
- 6 seksuaalelu elamisega seotud küsimused ja/või probleemid
- 7 menstruatsiooniga seotud küsimused ja/või probleemid
- 8 nõuandeks rasestumisvastaste meetodite kohta
- 9 rasestumisvastase vahendi retsepti uuendamine (pillid, tuperõngas, plaaster jne)
- 10 raseduse kindlakstegemine
- 11 olen siin rasedusega arvel
- 12 soovin rasedust katkestada
- 13 minu partneril on diagnoositud seksuaalsel teel leviv haigus
- 14 kahtlustan, et mul on seksuaalsel teel leviv haigus, sest mul on kaebused
- 15 kahtlustan, et mul on seksuaalsel teel leviv haigus, kuigi mul ei ole kaebusi
- 16 ravin seksuaalsel teel levivat haigust
- 17 seksuaalvägivalla (vägistamine, seksuaalne väärkohtlemine) pärast
- 18 tulin lihtsalt arsti kontrolli
- 19 muu _____ põhjus _____ (kirjuta)

14. Kelle soovitusel Sa tulid täna vastuvõtule:

- 1 keegi ei soovitanud, tulin ise
- 2 partneri arsti soovitusel
- 3 partneri soovitusel
- 4 sõbra soovitusel
- 5 keegi teine (kirjuta)

Praegu on Sul värskest meeles külaskäik noorte nõustamiskeskusesse/ kabinetti. Järgnevalt soovime teada, kuivõrd oled rahul siinse keskusega ning mida soovid, et siin teisiti võiks olla.

15. Kui rahul Sa oled noorte nõustamiskeskuse või -kabinetiga üldiselt?

- 1 ei ole üldse rahul 2 pigem ei ole rahul 3 üsna rahul 4 väga rahul

16. Milliseid siinse noorte nõustamiskeskuse/ kabineti poolt pakutavaid teenuseid oled viimase 2 aasta jooksul kasutanud? Kuidas jäid nendega rahule?

Märgi sobiv vastus igale reale.

	ei ole seda teenust saanud	ei ole üldse rahul	pigem ei ole rahul	üsna rahul	väga rahul
A seksuaalsuse, suhete vms teemaline nõustamine	0	1	2	3	4
B rasestumisvastane nõuanne ja/või retsepti väljakirjutamine	0	1	2	3	4
C arsti läbivaatus	0	1	2	3	4
D seksuaalsel teel levivate haiguste/ HIVi teemaline nõustamine ja/ või testimine	0	1	2	3	4

E psühholoogi vastuvõtt	0	1	2	3	4
F keskuses seksuaalhariduslikul loengul osalemine	0	1	2	3	4
G nõustamine telefoni teel	0	1	2	3	4
H nõustamine kodulehel www.amor.ee	0	1	2	3	4
I muu (täpsusta)	0	1	2	3	4

17. Palun hindaja järgnevalt nõustamiskeskuse/ kabineti ruume, töötajaid ja saadud teenust 5-palli süsteemis, kus 1 tähendab madalaimat hinnangut ning 5 tähendab kõrgeimat hinnangut. Palun anda hinnang tänasele külastuskorrale. Märki sobiv vastus igale reale.

A. Kas nõustamiskeskuse/ kabineti

a. lahtioleku aeg on täiesti ebasobiv
aeg on väga sobiv	1	2	3	4	5	lahtioleku
b. asukoht on täiesti ebasobiv
väga sobiv	1	2	3	4	5	asukoht on
c. ülesleidmine on väga keeruline
ülesleidmine on väga lihtne	1	2	3	4	5	
d. telefoni teel kättesaamine on võimatu
kättesaamine on	1	2	3	4	5	telefoni teel
väga lihtne
e. ruumide sisustus on täiesti ebasobiv
on väga sobiv	1	2	3	4	5	ruumide sisustus
f. ruumide jaotus on täiesti ebasobiv
jaotus on väga sobiv	1	2	3	4	5	ruumide
g. ruumid pole üldse puhtad
täiesti puhtad	1	2	3	4	5	ruumid on
h. töökorraldus on täiesti privaatsust eirav
töökorraldus on väga	1	2	3	4	5	privaatne

B. Kas Sinuga vestelnud töötaja oli

a. täiesti usaldamatust tekitav
sisendav	1	2	3	4	5	väga usaldust
b. klienti üldse mitte austav	1	2	3	4	5	väga klienti austav
c. täiesti ebasõbralik	1	2	3	4	5	väga sõbralik
d. täiesti ebaviisakas	1	2	3	4	5	väga viisakas
e. täiesti asjatundmatu	1	2	3	4	5	väga asjatundlik

C. Kuidas oled rahul ooteajaga enne visiiti?

pidin ootama liiga kaua
vastuvõetav	1	2	3	4	5	ooteaeg täiesti

D. Kas visiidi aeg oli piisav Sinu vajadustele?

täiesti ebapiisav	1	2	3	4	5	täiesti piisav

E. Kas said piisavalt informatsiooni oma küsimuse/ probleemi, võetud analüüside, soovitatud rasestumisvastaste meetodite vms kohta?

informatsioon oli täiesti 1 2 3 4 5 informatsioon oli täiesti ebapiisav piisav

F. Kuivõrd tundsid, et Sul on võimalik ise küsimusi esitada, asju täpsustada, ise otsustada?

ei saanud üldse 1 2 3 4 5 sain täiesti piisavalt

G. Kui privaatset Sa ennast tundsid visiidi/arsti läbivaatuse ajal?

täiesti ebaprivaatselt 1 2 3 4 5 täiesti privaatset

18. Kas öeldi, kas ja millal peaksid tagasi pöörduma/ helistama?

1 jah 2 ei

19. Kas plaanid ka edaspidi pöörduda noorte nõustamiskeskusesse/ kabinetti?

1 jah 2 ei 3 ei oska öelda

20. Palun nimeta kolm head asja noorte nõustamiskeskuse/ kabineti juures.

A.

B.

C.

21. Palun nimeta kolm ebameeldivat asja noorte nõustamiskeskuse/ kabineti juures.

A
.....

B
.....

C
.....

22. Milliseid teenuseid võiksid nõustamiskeskused/ kabinetid noortele veel pakkuda?

.....

.....

23. Kui Sul on soov lisada mõni kommentaar, siis tee seda palun siin!

.....

.....

**TÄNAME SIND ANKEEDI TÄITMISE EEST,
OLED OLNUD MEILE SUUREKS ABIKS!**

- 8 ученица (ученик)
- 9 студентка (студент), учусь на степень
- 10 оплачиваемый работник, предприниматель
- 11 безработная(ый), ищу работу
- 12 нахожусь в декретном отпуске или в отпуске по уходу за ребенком
- 13 домохозяйка
- 14 другое (*напиши*)

22. Какой уровень характеризует Твое образование лучше всего? Отметь один, самый подходящий ответ.

- 1 основное образование (до 9 класса) или ниже этого
- 2 приобретение среднего образования
- 3 среднее образование (закончена средняя школа или гимназия)
- 4 приобретение среднего технического образования
- 5 среднее техническое образование
- 6 приобретение высшего образования (включая прикладное)
- 7 высшее образование (включая прикладное)
- 8 другое (*напиши*)

23. У Тебя был половой контакт за Твою жизнь?

- 2 да 2 нет 3 не желаю отвечать

24. От куда Ты первый раз узнал(а) о существовании молодежных консультационных центров/кабинетов?

Отметь только тот источник, который был первым, то есть один ответ.

- 12 в школе (учительница, школьный врач, медсестра)
- 13 в школе (лектор вне школы)
- 14 от друзей
- 15 от сестры или брата
- 16 от родителей или от другого взрослого члена семьи
- 17 из прессы (также ТВ и радио)
- 18 от других взрослых
- 19 от врача (исключение школьный врач)
- 20 из Интернета
- 21 из лекций, проходящих в молодежных консультационных центрах/кабинетах
- 22 другое (*напиши*)

25. По каким причинам Ты обратилась(ся) сегодня в центр/кабинет?

При необходимости отметь несколько вариантов.

- 20 вопросы, связанные с телом и развитием
- 21 отношения с родителями
- 22 отношения с противоположным полом и/или с партнером
- 23 вопросы о гомо-, би- и гетеросексуальности
- 24 вопросы, связанные с началом сексуальной жизни
- 25 вопросы, связанные с сексуальной жизнью и/или проблемы
- 26 вопросы, связанные с менструацией и/или проблемы
- 27 для получения совета по поводу противозачаточного метода
- 28 обновление рецепта на противозачаточные средства (таблетки, влагалищное кольцо, пластырь и др.)
- 29 определение беременности
- 30 состою здесь на учете с беременностью
- 31 хочу прервать беременность
- 32 у моего партнера обнаружено заболевание, передаваемое половым

- путем
- 33 подозреваю, что у меня болезнь, передаваемая половым путем, так как у меня есть жалобы
- 34 подозреваю, что у меня болезнь, передаваемая половым путем, но у меня нет жалоб
- 35 лечусь от болезни, передаваемой половым путем
- 36 после сексуального изнасилования (насилие, сексуальное домогательство)
- 37 просто пришла(пришел) на контроль к врачу
- 38 другая причина (напиши)
-

14. По совету кого Ты пришла(пришел) сегодня на прием:

- 1 никто не советовал, пришла(пришел) сам(а)
- 2 по совету врача своего партнера
- 3 по совету партнера
- 4 по совету подруги(друга)
- 5 кто-то другой (напиши).....

Сейчас у Тебя свежо воспоминание о походе в молодежный консультационный центр/кабинет. Далее мы хотим знать, на сколько Ты довольна(доволен) этим центром и что бы Ты пожелал(а), что бы было здесь по другому.

15. На сколько Ты довольна(доволен) молодежным консультационным центром или кабинетом вообще?

- 1 совсем недовольна(недоволен)
- 2 скорее недовольна(недоволен)
- 3 вполне довольна(доволен)
- 4 очень довольна(доволен)

16. Какие предлагаемые услуги этого молодежного консультационного центра/кабинета Ты использовал(а) в течении последних 2 лет? На сколько осталась(остался) ими довольна(доволен)?

Отметь подходящий ответ в каждом ряду.

	не получа л(а) эту услугу	совсем не довольн а(не доволен)	скорее не довольн а(не доволен)	вполне доволь на (довол ен)	очень доволь на (довол ен)
А консультация на тему сексуальности и отношений	0	1	2	3	4
В совет по противозачаточным средствам и/или выписывание рецепта	0	1	2	3	4
С врачебный осмотр	0	1	2	3	4
Д консультация на тему заболеваний, передаваемых половым путем/ВИЧ и/или тестирование	0	1	2	3	4
Е прием психолога	0	1	2	3	4
Ф участие в сексуальнообразовательных лекциях центра	0	1	2	3	4
Г консультирование по телефону	0	1	2	3	4
Н консультирование на домашней странице www.amog.ee	0	1	2	3	4
И другое (уточни)	0	1	2	3	4

17. Далее, пожалуйста, оцени по 5-ти бальной системе помещения, работников и полученную услугу консультационного центра/кабинета, где 1 означает самую низшую оценку, а 5 означает самую высокую. Пожалуйста, дай оценку сегодняшнему посещению. Отметь подходящий ответ в каждом ряду.

А. Консультационный центр/кабинет

а. время работы совершенно очень неподходящее	1	2	3	4	5	время работы
б. место нахождения совершенно нахождения очень неподходящее подходящее	1	2	3	4	5	подходящее место
в. очень сложно найти найти	1	2	3	4	5	очень просто
г. невозможно дозвониться по телефону	1	2	3	4	5	очень просто дозвониться по телефону
д. совершенно неподходящая обстановка помещений	1	2	3	4	5	очень подходящая обстановка помещений
е. совершенно неподходящее расположение помещений помещений	1	2	3	4	5	очень подходящее расположение
ж. помещения очень грязные чистые	1	2	3	4	5	помещения очень
з. организация работы работы очень совершенно исключает приватность	1	2	3	4	5	организация приватная

В. Беседовавший с Тобой работник был(а)

а. совершенно не вызывающий вызывающий доверия	1	2	3	4	5	полностью доверие
б. совершенно не уважающий клиента	1	2	3	4	5	очень уважающий клиента
в. совершенно недружелюбный дружелюбный	1	2	3	4	5	очень
г. совершенно невежливый	1	2	3	4	5	очень вежливый
д. совершенно несведущий	1	2	3	4	5	очень знающий

С. На сколько довольна(доволен) временем ожидания до визита?

должна(должен) был(а) ждать слишком долго приемлемо	1	2	3	4	5	время ожидания вполне
---	---	---	---	---	---	--------------------------

Д. Время визита было достаточным для Твоих потребностей?

совершенно недостаточно достаточно	1	2	3	4	5	совершенно
---------------------------------------	---	---	---	---	---	------------

Е. Получил(а) ли достаточно информации на свои вопросы/проблемы, по поводу взятых анализов, желаемых противозачаточных методах и тп.?

информации было абсолютно не было совершенно	1	2	3	4	5	информации
---	---	---	---	---	---	------------

достаточно

достаточно

F. На сколько чувствовал(а), что у Тебя есть возможность самой(самому) задавать вопросы, уточнять детали, принимать решение самой(самому)?

вообще не смогла(не смог)

1 2 3 4 5

вполне

смогла(смог)

G. На сколько приватно Ты чувствовал(а) себя во время визита/врачебного осмотра?

совершенно не приватно

1 2 3 4 5

совершенно приватно

18. Тебе сказали, как и когда необходимо было бы обратиться/позвонить обратно?

1 да 2 нет

19. Ты планируешь и в дальнейшем обращаться в молодежный консультационный центр/кабинет?

1 да 2 нет 3 не могу сказать

20. Пожалуйста, назови три хороших вещи в молодежном консультационном центре/кабинете.

D.

.....

E.

.....

F.

.....

21. Пожалуйста, назови три неприятных вещи в молодежном консультационном центре/кабинете.

A

.....

B

.....

C

.....

22. Какие услуги консультационные центры/кабинеты могли бы еще предлагать молодежи?

.....

.....

.....

23. Если у Тебя есть желание добавить некоторые комментарии, то сделай это, пожалуйста, здесь!

.....

.....

**БЛАГОДАРИМ ТЕБЯ ЗА ЗАПОЛНЕНИЕ АНКЕТЫ,
ТЫ ОКАЗАЛ(А) НАМ БОЛЬШУЮ ПОМОЩЬ**

Noorte nõustamiskeskuste tagasiside

Tagasiside vorm on lisatud seksuaaltervis.ee kodulehele.

1. Kuidas hindad Sinu poolt külastatud nõustamiskeskuse, - kabineti tegevust?

- Halb
- Keskmine
- Hea
- Väga hea

2. Mida hindad keskuse, kabineti juures kõige enam?

3. Mis võiks olla teisiti?

4. Millised on Sinu ettepanekud noorte nõustamiskeskuse, - kabineti töötajatele?

5. Kas pead vajalikuks noortele nõustamiskeskuse poolt pakutavat tervishoiuteenust?

- Jah
- Ei

6. Palun põhjenda oma arvamust!

Sinu vanus

Sugu

- Naine
- Mees
- Muu

Nõustamiskabinet, mida külastasid

**Küsitluse „Noorte nõustamiskeskuste personali rahulolu NNKte projektiga“
ANKEET**

- 1) Millises noorte nõustamiskeskuses Te töötate.....
- 2) Teie vanus onaastat
- 3) Teie eriala
- naistearst
 - üldarst
 - muu eriala arst (palun täpsustage.....)
 - õde
 - ämmaemand
 - sotsiaaltöötaja
 - psühholoog
 - muu (palun täpsustage).....
- 4) Olete noorte nõustamiskeskus(t)es olete töötanud.....aastat
- 5) Olete Eesti Seksuaaltervise Liidu liige
- jah
 - ei
- 6) Palun hinnake noortenõustamise projekti käiku üldiselt 2009.aastal 10 - palli süsteemis
(1-väga halb, 10-väga hea)?
- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- 7) Kuidas olete üldiselt rahul oma töö sisulise küljega noorte nõustamiskeskuses?
- väga rahul
 - pigem rahul
 - pigem rahulolematu
 - väga rahulolematu
 - ei oska öelda
- soovite täpsustada _____
- 8) Kuidas olete rahul oma töökoormusega noorte nõustamiskeskuses?
- võiks olla enam
 - võiks olla vähem
 - koormust on parasjagu
 - ei oska öelda
- soovite täpsustada _____
- 9) Kas Teie igapäevatöös on esinenud alljärgnevid probleeme (võite valida mitu vastust)
- ei saa teha vajalike teste/analüüse

(palun täpsustage).....

- järjekorrad venivad pikaks
- voldikuid ei jätku
- tööjõu vähesus
- personali liikuvus/kiire vahetumine
- vajalike töövahendite puudus (palun täpsustage)
- tööks ebasobivad tingimused

(palun täpsustage)

- rahastamisprobleemid (vähene ennetusjuhtude arv)
- ebapiisav ettevalmistus valdkonnas ettetulevate sisuliste probleemide lahendamiseks
- ebapiisav koostöö teiste asutuste, ametkondadega
- vähene huvi ja tugi tööandjalt (täpsustage kes _____)
- vähene tugi ja koostöö kohalike võimuorganitega
- muu (palun täpsustage).....

10) Palun märkige, millistel projektiga seotud üritustel olete osalenud 2009.aasta jooksul ja kuidas olete nendega rahule jäänud

	Väga rahul	Pigem rahul	Pigem rahulolematu	Väga rahulolematu	Ei oska öelda
NOORTENÕUSTAJATE SUVEKOOLITUS "Vaimne erivajadus ja seksuaalsus" 27-28. augustil 2009 Harjumaal					
NOORTENÕUSTAJATE INFOPÄEV 13. veebruaril 2009 Tallinnas					
SUPERVISIOONID Põhja - Eestis Pille Isati juhendamisel					
SUPERVISIOONID Ida-Virumaal Natalja Krassilnikova juhendamisel					
TÖÖJUHENDUS Lõuna-Eestis „Erivajadus ja seksuaalsus“ Läbiviijad: Ain Klaasseni ja Monika Salumma					
Muud ESTL-ga seotud üritused ja koolitused (palun täpsustage) ----- -----					

11) Kas olete saanud tagasisidet projekti kohta (regulaarne tagasiside visiitide arvust, avastatud seksuaalsel teel levivatest haigustest jne; info projekti aasta tegevustest)

- jah, piisavalt
- jah, kuid liiga vähe
- ei, kuid oleksin soovinud
- ei soovi tagasisidet saada
- ei oska öelda

12) Kust olete tagasisidet saanud (võite valida mitu vastust)

- ESTL aastakoosolekult
- NNK juhatajalt või kolleegilt

- projektijuhilt
- töörühma liikmelt
- kolleegilt mujalt NNKst
- www.amor.ee
- muu

13) Kas olete tutvunud küllastajate antud tagasisidega (tagasiside andmine kodulehelt www.amor.ee ja sihtgrupi rahulolu uuringud)?

- ei
- jah

14) Kas Teie keskus on küllastajate tagasidet analüüsitud, tööd ümber korraldatud?

- ei
- jah, palun täpsustage _____

15) Kas olete tutvunud noorte nõustamiskeskuste kvaliteedijuhistega?

- ei
- jah

16) Kui vastasite ei, siis miks?

- ei teadnud nende olemasolust
- ma ei tea, kust neid leida
- ma pole kvaliteedijuhiseid vajanud

17) Kas olete osalenud arengukohtumistel (varem nimetati auditeerimiseks) viimase paari aasta jooksul?

- ei
 - jah
- soovid põhjendada _____

18) Mida arvate arengukohtumistest? (võite valida mitu vastust)

- sellest on olnud abi
 - ei ole olnud abi
 - ei oska öelda
- soovid põhjendada _____

19) Kuidas oled rahul projektipoolse toe ja abiga üleskerkinud küsimuste ja probleemide lahendamisel?

- abi ei ole vaja olnud
- väga rahul
- pigem rahul
- pigem rahulolematu
- väga rahulolematu
- ei oska öelda

20) Kas Te oleksite nõus 2010. aastal osalema projektimeeskonna töös? (2009 osalesid noorte nõustamiskeskuste projektimeeskonnas Kadri Sikk, Kai

Part, Mairi Kaha, Helle Karro, Kaie Toomet, Tiia Pertel, Anu Vatter, Agve Nuiamäe, projektijuht Triin Raudsepp)

- ei
- jah

21) Millistest üritustest Te kindlasti sooviksite võtta osa 2010.aastal?

- supervisioonid
- suvekoolitus
- tööjuhendused
- noortenõustajate infopäev
- töögrupi koosolek ennetusjuhtude planeerimiseks
- ESTL aastakoosolek

22) Millistest ESTL poolt korraldavatest pikaajalistest kursustest olete osa võtnud või sooviksid osa võtta? (võite valida mitu varianti)

ESTL seksuaalnõustaja baaskoolitus	☐ olen osa võtnud / ☐ soovin
ESTL noortenõustaja baaskoolitus	☐ olen osa võtnud / ☐ soovin
ESTL seksuaalkasvatuse alused	☐ olen osa võtnud / ☐ soovin

23) Kui te ei ole tegev ESTL koolituskeskuse noortele suunatud koolitustöös, siis kas tahaksite olla kaasatud?

- jah
- ei

24) Millistel teemadel soovite täiendkoolitusi (võite valida mitu varianti) :

- psühhoseksuaalne areng
- vägivald
- noormeeste nõustamine
- HIV ja AIDS
- seksuaalsel teel levivad infektsioonid
- seksuaalne riskikäitumine
- seksuaalne orientatsioon
- seksuaalhäired
- rasestumisvastased meetodid
- soorollid
- nõustamise alused
- seksuaalkasvatuse metoodika
- muu, palun

nimetage.....

25) Kas teil on ettepanekuid noorte nõustamiskeskuste töö ja projekti tõhustamiseks?

.....
.....

Oleme väga tänulikud küsimustiku täitmise eest!

Koostatud 2009

Võrgustiku tulevikuvision aastaks 2018

Toimib ühtne noorte nõustamiskeskuste võrgustik.

Suuremad keskused on avatud kõikidel tööpäevadel, väiksemad keskused on avatud vähemalt 2-3 korda nädalas ja vähemalt ühel öhtupoolikul. Kui järjekord ületab nädala, siis on loodud või luuakse võimalus pöörduda elavas järjekorras.

Tänu digiloole ja e-tervisele ei ole noortel enam muret teenendava noortekeskuse vahetumisel. Andmete edastamine ja päringute tegemine muudab süsteemi paindlikumaks. Ka keskuste vaheline koostöö paraneb. Ühel hetkel võib see viia väikeste keskuste liitumisele.

Valga- Otepää eeskujul on loodud veel väikesi vastuvõtupunktikesi, kuhu arst või ämmaemand sõidab kohale 1-2 korda nädalas.

Noormeeste, mitte-eestlaste ja madala sotsiaalse staatusega noorte osakaal külastajate seas on tõusnud. Vastuvõtu tehniline pool on täiustunud, noormeestel on võimalik võtta analüüse uriinist või spermast.

On loodud üle-Eestiline noortenõustamise telefoniteenus. Nõustajaiks on praktiseerivad noortenõustajad.

Koolidele suunatud seksuaalhariduslik on laienenud ja riiklikult rahastatud. Loengud toimuvad põhiosas keskustes, kuid lektorid külastavad ka koole. NNKs pakutavad seksuaalhariduslikud loengud on heatasemelised, lektorid tuntud ja tunnustatud. Kõik põhikooli lõpetanud on vähemalt korra klassiga külastanud kohalikku NNKst.

Laienenud seksuaalharidusliku tegevuse ja muude meetmete tõttu on sihtrühma hõlmatus suurenemistendentsiga.

Keskustes töötav personal on pädev ja positiivse töössesuhtumisega, entusiastlik ja rahulolev. Toimub latus meeskonnatöö keskustes; latus koostöö eri keskuste vahel, projektimeeskonna ja keskuste vahel.

Arstlike tegevuste rahastaja ja seksuaalhariduslike tegevuste rahastaja annavad kõrge hinnangu NNKs tehtavale ennetustööle ja rahastamine on järjepidev.

Noortenõustaja pädevushindamine

Mõisteid

Noorte nõustaja seksuaal- ja reproduktiivtervise valdkonnas =
noortenõustaja

Noortenõustaja nõustab noori ülaltoodud valdkondades. Baashariduseks võib olla arsti, ämmaemanda, õe, kliinilise psühholoogi või sotsiaaltöötaja lõpetatud kõrgharidus. Sellele lisaks peab olema läbitud noortenõustaja õpe allpool toodud viisil.

Noorte seksuaal- ja reproduktiivtervisealane nõustamine = noorte nõustamine

Noorte seksuaal- ja reproduktiivtervisealase nõustamise valdkonnad on:

- rasedumisvastase vahendi valikuga seotud nõustamine ja menetlus,
- seksuaalsel teel levivate infektsioonide ennetus, diagnostika, ravi ja sellega seotud nõustamine,
- HIV ennetus, diagnostika, suunamine ja sellega seotud nõustamine,
- rasedusega seotud menetslused (raseduse tuvastamine, suunamine raseduse edasiseks jälgimiseks, nõustamine),
- raseduse katkestamisega seotud menetslused (raseduse tuvastamine, lisauuringud, suunamine, nõustamine, järelkontroll)
- vägivallaohvrite (sh seksuaalvägivallaohvrite) tuvastamine, suunamine, nõustamine
- sagedasemate reproduktiiv- ja seksuaaltervise probleemide tuvastamine, diagnostika, ravi ja suunamine (soolise arengu kõrvalekalded, noortel esinevad reproduktiivsüsteemi ehituse ja talitluse häired, suguteede põletikud)
- nõustamine psühholoogiliste ja seksuaalprobleemide korral
- sotsiaalnõustamine

Pädevushindamine

Jätkukoolituse hindamise ja pädevuse hindamise eesmärgiks on tagada noortenõustaja kvalifikatsiooni järjepidevus, motiveerides noortenõustajaid end kvalifikatsiooni säilitamiseks pidevalt täiendama. Hindamine on vajalik iga 5 aasta tagant.

Pädevushindamise põhimõtted

- Pädevushindamine on kohustuslik ja on üheks aluseks noortenõustaja kvalifikatsiooni andmisel ja pikendamisel.
- Pädevushindamine läbitakse viieaastase intervalli järel.
- Jätkukoolituse hindamise aluseks on viimase 5 aasta töökirjeldus sh noorte seksuaal- ja reproduktiivtervise valdkonnas ja noorte SRT-alsed täienduskoolitused. Nõuetekohane on noorte SRT-alaste täiendkoolituste läbimine 60 tundi 5 aasta jooksul või 12 tundi aastas, kui töötatud aastaid on vähem kui 5.
- Pädevushindamine on Eesti Seksuaaltervise Liidu liikmetele tasuta, teistele on pädevushindamise tasu 75 eur.
- Juhul, kui täiendkoolituse järjepidevus on katkenud või kui nõutav tundide arv on väiksem kui 60, on võimalik teostada eriala kodutöö (etteantud teemal koolituse vms koostamine) + vestlus. See on tasuline.
- Kordushindamine (kui noortenõustaja ei läbi esmast hindamist) on tasuline (75 eur)
- Pädevushindamise tulemustest teavitatakse hindamisel osalenuid meili teel
- Pädevushindamiskomisjon on kolmeliikmeline ja sinna kuuluvad üks juhatuse liige ning kaks valdkonnas vähemalt 10 aastat töötanud spetsialisti. Komisjoni valib ESTLi

juhatus 2 aastaks, spetsialistide valikuks teeb ettepaneku NNK töögrupp. Komisjoni tutvustatakse aastakoosolekul.

- Pädevushindamist korraldatakse 1 x aastas ja sellest teavitatakse NNK-sid meili teel 3 kuud ette

- Jooksvat informatsiooni saab ESTLi büroolt

Dokumentide esitamise kord

Dokumendid pädevushindamise taotlemiseks tuleb saata vähemalt 4 nädalat enne pädevushindamise toimumist ESTL büroosse estl@estl.ee .

Komisjonile esitatakse järgmised dokumendid:

1. Avaldus pädevushindamiseks (vorm saadaval kodulehel - link), mis sisaldab järgmist infot:

- ees- ja perekonnanimi, posti- ja meiliaadress, kontakttelefon
- asjakohane hariduskäik, tööstaaž noortenõustajana
- esmakordsel noortenõustaja pädevushindamisel (kutse omistamisel) on vajalik esitada:

2. sobiliku baashariduse omandamist tõendava tunnistuse koopia

3. noorte nõustamise õppe läbimist tõendava dokumendi koopia – noorte nõustamise õpe võib läbitud olla ühel alltoodud viisidest:

- noortenõustaja baaskoolituse sooritamise või selle alternatiivina
- noortenõustaja praktilise koolituse läbimise kohta noorte nõustamiskeskuses vähemalt 5-aastase noortenõustamise kogemusega juhendaja käe all, kusjuures praktika tuleb eelnevalt komisjoniga kooskõlastada.
- kui baaskoolitus või selle alternatiiv on läbimata, kuid on vähemalt 5 aastat vähemalt 0,5koormusega noorte nõustamise kogemust, võib komisjon läbitud täiendkoolituste alusel vestluse ja muu info põhjal otsustada ka esmase pädevushindamise sooritatuks lugeda.

4. Viimase 5 aasta töökirjeldus (kuni 1 A4 lk)

- töökoormus noortenõustajana (keskmine tundide arv nädalas)
- töö iseloom - kirjeldada lühidalt töö iseloomu ja -mahtusid
- loetleda olulisemad lisapädevused (nt psühholoogiline nõustamine, vaksineerimine jne)
- loetleda muud tööülesanded – koolitamine, eestkoste, teadustöö SRT valdkonnas, osalemine ESTL töögruppides
- loetleda avaldatud teemakohased artiklid ja muud publikatsioonid, sh ka üldsusele suunatud meedias

5. Täiendkoolitused (koos läbitud tundide arvuga) viimase 5 aasta jooksul (arvesse lähevad ainult teemakohased koolitused) koos tõendiga läbimise kohta

- Täienduskoolituse läbiviijal korrutatakse läbiviidud koolitustunnid kahega (kusjuures ühe teemavaldkonna koolitust võetakse arvesse ainult ühe korra, sõltumata sellest, mitu koolitust läbi viidi)

*Arvesse lähevad ainult erialased koolitused